Lietas Nr. C31220615

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

2015. gada 26. martā

Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas tiesnese L. Leja rakstveida procesā Baložu ielā 14, Rīgā izskatīja civillietu A/S "NORVIK BANKA" maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2015. gada 5. janvārī AS „NORVIK BANKA" (turpmāk – Prasītāja) cēlusi tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ (turpmāk – Atbildētāja) par naudas piedziņu.

Prasībā norādīts, ka 2007. gada 13. martā starp Prasītāju un Atbildētāju noslēgts līgums Nr. /līguma numurs/ par VIVA norēķinu karšu izsniegšanu un lietošanu (turpmāk – Līgums), ar kuru Atbildētājam piešķirts atļautais kredīts 782,58 EUR (550 LVL) apmērā ar ikmēneša procentu likmi 1,99 %, ievērojot 2007. gada 29. marta papildnolīgumu.

Līguma 1.9. un 1.10. punkts nosaka, ka Atbildētājam katra norēķinu cikla laikā (viens kalendārais mēnesis) bija jānorēķinās ar Prasītāju veicot ikmēneša maksājumu. Līguma 5.3. punkts noteic, ka ar ikmēneša maksājumu veikšanu tiek dzēsta Atbildētāja saistība pret Prasītāju, t.i., tiek atgriezts izmantotais kredīts, maksāti procenti par atļautā kredīta izmantošanu, aprēķinātie līgumsodi un citi, saskaņā ar Tarifiem obligātie maksājumi.

Saskaņā ar līguma 1.22. punktu Tarifi ir spēkā esošs Prasītājas pakalpojumu cenrādis. Tarifos tiek norādīti procentu un līgumsodu apmēri. Tarifi, to grozījumi un papildinājumi ir līguma neatņemama sastāvdaļa.

Saskaņā ar līguma 5.10. punktu, par neatļautā kredīta izmantošanu Atbildētājs maksā līgumsodu par patēriņu saskaņā ar līguma Tarifiem (0,167 %) par patēriņu dienā no neatļautā kredīta apjoma). Līgumsodi par patēriņu tiek aprēķināti no dienas, kad Prasītāja saņem informāciju par darījuma, kura rezultātā pieļauts atļautā kredīta pārtēriņš, veikšanu līdz tā dzēšanas dienai.

Atbildētājs līdz Līgumā noteiktajam maksājuma datumam neveica ikmēneša maksājumu, līdz ar to saskaņā ar Līguma noteikumiem jāmaksā līgumsods par termiņa nokavējumu no nesamaksātās ikmēneša summas, saskaņā ar līguma Tarifiem (0,25 % dienā). Līguma noteikumi paredz, ka Atbildētājam maksājums jāveic līdz katra mēneša 10 datumam, nodrošinot pilnīgu ikmēneša maksājuma saistību dzēšanu pret Prasītāju.

Atbildētājs nepildīja ar līgumu uzņemtās saistības, jo neveica maksājumus atbilstoši līguma apmaksas noteikumiem, proti, pēdējais maksājums tika veikts 2008. gada 8. augustā 102,48 EUR apmērā.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1587., 1589., 1716., 1717. pantu, 1720. panta 2. punktu, 1753., 1756., 1757., 1759. panta 1. punktu 1762. panta 1. punktu, 1764., 1765. panta pirmo daļu, 1811., 1934., 1943. un 1946. panta pirmo daļu.

Prasītāja lūdz piedzīt no Atbildētāja par labu Prasītājai no Līguma izrietošās un neizpildītās maksājuma saistības – atļautā kredīta parādu 782,58 EUR, neatļautā kredīta parādu 72,37 EUR, līgumiskos procentus 28,03 EUR un līgumsodu 30,85 EUR. Tāpat lūdz piedzīt no Atbildētāja par labu Prasītājai tiesas izdevumus, kā arī atzīt Prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos procentus 6 % gadā no piespriestās, bet nesamaksātās pamatparāda summas.

[2] 2015. gada 3. februārī tiesā saņemti paskaidrojumi no Atbildētāja, kuros norādīts, ka maza apmērā prasību atzīst daļēji, norādot, ka atzīst aizņēmuma summu, bet neatzīst aprēķināto līgumsodu un procentus.

[3] Tā kā lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem ir savlaicīgi paziņots.

Motīvu daļa

[4] Pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus un novērtējusi tos kopsakarā ar tiesību normām, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

[5] Saskaņā ar Civillikuma 1402. pantu saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma. Saskaņā ar Civillikuma 1512. pantu pie katra saistību līguma būtības pieder savstarpējs apsolījums un tā pieņemšana no abām pusēm divpusējos līgumos.

No lietas materiāliem pievienotā Līguma redzams, ka līgumslēdzēji vienojušies, ka Prasītāja izsniedz Atbildētājam VIVA norēķinu karti, piešķirot kredītu 426,86 EUR (300 LVL) ar ikmēneša maksājumu 40,34 EUR (28,35 LVL) apmērā ar aizdevuma atmaksas termiņu 12 mēneši.

2007. gada 29. martā puses noslēgušas papildnolīgumus par VIVA norēķinu karšu izsniegšanu un lietošanu, ar kuru Atbildētājam tika noteikts jauns atļautā kredīta apmērs 782,58 EUR (550,00 LVL) ar ikmēneša maksājumu 51,24 EUR (36,01 LVL) apmērā ar aizdevuma atmaksas termiņu 10 mēneši.

Civillikuma 1934. pants noteic, ka ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās. Savukārt Civillikuma 1935. pants noteic, ka līgums, ar ko viena puse apsola aizdevumu dot, bet otra to pieņemt, ir spēkā tikai no tā laika, kad līdzēji vienojas savā starpā par

aizdodamā daudzuma apmēru.

Saskaņā ar līgumu 1.12. punktu, kredīts ir aizdevums, kuru Prasītājs piešķir Atbildētājam un kas tiek ieskaitīts kartes kontā. Līguma 1.13. punktā noteikts, ka atļautais kredīts ir kredīts Prasītājas noteiktā limita ietvaros, savukārt līguma 1.14. punktā noteikts, ka neatļautais kredīts ir kredīts, kas pārsniedz Prasītājas noteikto limitu.

Tiesa atzīst, ka puses noslēgušas tiesisku darījumu, un kā darījuma dalībnieki uzņēmušās saistības viens pret otru.

Saskaņā ar Civillikuma 1587. pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildījuma grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus. Civillikuma 1590. pantā noteikts, ka katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu.

Lietā pierādīts, ka Prasītāja savas saistības pret Atbildētāju ir izpildījusi un piešķīrusi Atbildētājam VIVA norēķinu karti, piešķirot kredītu 782,58 EUR. Tiesai nav pamata apšaubīt, ka Atbildētājs to ir saņēmis. Saistību izpildi no Prasītāja puses apliecina lietā esošais konta izraksts, no kura redzams, ka Atbildētājs ir saņēmis aizdevumu.

[6] Prasītāja lūdz piedzīt no Atbildētāja pamatparādu 854,95 EUR apmērā, kas sastāv no atļautā aizņemtā kredīta 782,58 EUR un neatļautā aizņēmuma kredīta 72,37 EUR.

Saskaņā ar Līguma 5.10. punktu neatļauto kredītu veido atļautā kredīta pārtēriņš.

Civillikuma 1943. pants noteic, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Atbilstoši līguma noteikumiem Atbildētājam norēķinu ciklā – viena kalendārā mēneša laikā – ir jāveic ikmēneša maksājums 51,24 EUR (36,01 LVL), veicot maksājumu līdz katra mēneša 10. datumam (ieskaitot).

Civillikuma 1828. pantā norādīts, ja izpildījumam ir noteikts laiks, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu. Saskaņā ar Civillikuma 1652. panta pirmās daļas 3. punktu parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu.

Kā izriet no prasības pieteikumā norādītā, Atbildētājs pēdējo maksājumu kredīta dzēšanai ir veicis 2008. gada 8. augustā 102,48 EUR apmērā.

Atbildētājs nav apstrīdējis noslēgtā līguma tiesiskumu, un tiesai nav iesniedzis pierādījumus tam, ka savas saistības ir izpildījis un piešķirto atļauto kredītu un neatļauto kredītu līgumā noteiktā termiņā ir atmaksājis. Atbilstoši Civillikuma 1838. pantam pienākums pierādīt to, ka samaksa ir izdarīta, ir tam, kas to apgalvo.

Civilprocesa likuma 93. panta pirmā daļa noteic, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt Civilprocesa likuma 96. panta piektā daļa noteic, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

No Atbildētāja paskaidrojumiem redzams, ka Atbildētājs prasību daļā par pamatparāda piedziņu atzīst.

Tādējādi tiesai nav pamata apšaubīt Prasītājas prasības pieteikumā norādītos apstākļus – faktu, ka Atbildētājs nav atmaksājis Prasītājai kredītu saskaņā ar Līguma maksājumu grafiku. Prasības pieteikumā norādītos apstākļus apstiprina lietā iesniegtie rakstveida pierādījumi un Prasītāja ir pierādījusi savu tiesību pēc prasījuma.

Saskaņā ar Civillikuma 1425. pantu katra saistība jāizpilda pilnā apmērā, un nevienu nevar piespiest apmierināties tikai ar kādas saistības daļas izpildījumu.

Lietā nav nodibināti apstākļi, kas apstiprinātu, ka Atbildētājs būtu izpildījis savas maksājuma saistības un parāda summu pilnībā vai daļēji būtu samaksājis. Pie šādiem apstākļiem tiesa atzīst, ka Prasītāja prasījums par pamatparāda 854,95 EUR apmērā piedziņu ir pamatots un apmierināms.

[7] Prasītāja lūdz piedzīt no Atbildētāja līgumiskos procentus, kas aprēķināti par laika posmu no 2007. gada 30. marta līdz 2014. gada 19. septembrim 28,03 EUR apmērā.

Atbildētājs paskaidrojumos norādījis, ka Prasītāja prasījumu daļā par procentu piedziņu neatzīst, taču savus iebildumus Atbildētājs ne ar ko nav pamatojis.

Saskaņā ar Civillikuma 1946. panta pirmo daļu, procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu. Savukārt, saskaņā ar Civillikuma 1756. pantu, pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Civillikuma 1753.pantā ir noteikts, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Atbilstoši Civillikuma 1946. pantam procenti par aizdevumu dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti, vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu.

Atbilstoši 2005. gada 21. aprīļa Prasītājas valdes sēde apstiprinātajiem tarifiem, mēneša procentu likme par kredīta izmantošanu noteikta 1,99% apmērā. Atbildētājs tiesai nav iesniedzis pierādījumus tam, ka ir veicis līgumā pielīgto procentu samaksu.

Līdz ar ko tiesa atzīst, ka prasījums arī šajā daļā ir pamatots un no Atbildētāja par labu Prasītājai piedzenami nesamaksātie procenti par aizdevuma lietošanu 28,03 EUR apmērā, kas aprēķināti par laika posmu no 2007. gada 30. marta līdz 2014. gada 19. septembrim.

[8] Prasītāja lūdz piedzīt līgumsodu par ikmēneša maksājuma samaksas nokavējumu 30,85 EUR apmērā par laika posmu no 2007. gada 30. aprīļa līdz 2014. gada 19. septembrim Līgumsoda summa sastāv no neatļautā kredīta izmantošanas un ikmēneša maksājuma.

Atbildētājs paskaidrojumos norādījis, ka Prasītāja prasījumu daļā par līgumsoda piedziņu neatzīst, taču savus iebildumus Atbildētājs ne ar ko nav pamatojis.

Saskaņā ar Civillikuma 1716. pantu līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā

gadījumā, ja viņa šo saistību neizpilda vai neizpildītu pienācīgi. Savukārt Civillikuma 1652. panta 3. punkts noteic, ka parādnieka nokavējums iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai ar līgumu.

Lietā nav strīda, ka līgumā noteiktajā termiņā Atbildētājs maksājumus nav veicis, tādējādi pieļaujot nokavējumu, tādēļ, atbilstoši Līguma 5.11. punktam, par termiņā neveiktu ikmēneša maksājumu jāmaksā līgumsods 0,25 % dienā, tātad 90 % gadā.

Prasītāja ir pievienojusi prasības pieteikumam parāda aprēķinu. Prasītāja līgumsodu ir aprēķinājusi 30,85 EUR apmērā, proti, 24,33 EUR līgumsods par ikmēneša maksājuma samaksas nokavējumu un 6,52 EUR līgumsods par neatļautā kredīta izmantošanu. Tā kā Atbildētājs pieļāvis līgumsaistību nepienācīgu izpildi attiecībā uz maksājumu veikšanu, tiesa atzīst, ka ir pamats līgumsoda piemērošanai.

Saskaņā ar Civillikuma 1717. panta otro daļu līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas, taču tam jābūt samērīgam un atbilstošam godīgai darījumu praksei. Tātad tas neizslēdz līgumsoda apmēra vērtēšanu, ievērojot Civillikuma 1. pantā noteikto labas ticības principu un samērīguma principu. Uz šādu tiesas pienākumu norādīts judikatūrā (*sk. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2008. gada 14. maija spriedumu lietā Nr. SKC-212/2008*).

Judikatūrā atzīts, ka jautājums par līgumsoda apmēru izlemjams tiesas ieskatā saskaņā ar Civillikuma 5. pantā noteikto taisnības apziņu un vispārējiem tiesību principiem (*sk. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2008.gada 14.maija spriedumu lietā Nr.SKC-212/2008, 2009. gada 20. maija spriedumu lietā Nr. SKC- 161/2009*). Līgumsodam ir akcesoras saistības raksturs un, neraugoties uz Civillikuma 1587. panta kategorismu, arī tā piemērošanai var būt izņēmumi. Gadījumos, kad no lietas apstākļiem secināms, ka līgumsods pēc tā apmēra, salīdzinot ar iespējamiem pārkāpuma izraisītajiem zaudējumiem, veic galvenokārt sodīšanas funkciju, tā piemērošana vērtējama atbilstoši vispārējiem sodīšanas rakstura tiesisko līdzekļu piemērošanas principiem, tostarp soda samērīguma un taisnīguma principiem.

Tiesa atzīst, ka līgumsods 30,85 EUR apmērā ir mazāks par Civillikuma 1716. panta trešajā daļā minēto maksimālo līgumsoda robežu 10 % apmērā no galvenā parāda summas, kas konkrētajā gadījumā ir 854,95 EUR, Prasītāja ir rīkojusies labā ticībā, un līgumsodam nav izteikti sodošs raksturs.

Līdz ar to Prasītājas prasījums par līgumsoda piedziņu ir apmierināms un no Atbildētāja par labu Prasītājai ir piedzenams līgumsods 30,85 EUR apmērā.

[9] Civilprocesa likuma 195. pants noteic, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā cita starpā norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru. Atbilstoši Civillikuma 1763. panta 1. punktam nosakāms, ka procentu pieaugums apstājas, kad nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu. Civillikuma 1765. panta ceturtā daļa noteic, ka procenti aprēķināmi tikai no paša kapitāla.

Tiesa atzīst, ka nosakāmas Prasītājas tiesības par laiku līdz tiesas sprieduma izpildei (izsoles dienai), saņemt no Atbildētāja likumiskos 6 % (sešus procentus) gadā no pamatparāda summas.

[10] Apmierinot prasību, atbilstoši Civilprocesa likuma 41. panta pirmajai daļai pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Ar tiesas spriedumu apmierināta prasība par parāda piedziņu 913,83 EUR apmērā (854,95 EUR + 28,03 EUR + 30,85 EUR), par kuru saskaņā ar Civilprocesa likuma 34. panta pirmās daļas 1. punkta "a" apakšpunktu prasītāja ir samaksājusi valsts nodevu 137,07 EUR apmērā, kas piedzenama no Atbildētāja par labu Prasītājai.

Prasītāja apmaksājusi arī ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR apmērā, kas piedzenami no Atbildētāja par labu Prasītājai.

Līdz ar to no Atbildētāja par labu Prasītājai piedzenama samaksātā valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi kopsummā 141,77 EUR.

[10] Ņemot vērā to apstākli, ka kopējie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par prasības pieteikuma noraksta, tiesas paziņojumu un pavēstu nosūtīšanu pusēm atbilstoši lietā esošai izziņai par ar lietas izskatīšanu saistītiem izdevumiem ir 7,00 EUR, tiesa atzīst, ka ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu daļa, kuru nav sedzis Prasītājas veiktais maksājums 4,70 EUR, piedzenama no Atbildētājas par labu valstij 2,30 EUR apmērā.

[11] Civilprocesa likuma 204.[1] pants noteic, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

[12] Pārrēķins uz *euro* valūtu veikts pamatojoties uz *Euro* ieviešanas kārtības likumu pēc Latvijas Bankas noteiktā lata piesaistes kursa *euro:* 1 EUR = LVL 0,702804.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 5., 8., 39., 41., 42., 92.-97., 189.-193., 195., 204.[1] un 250.[25] pantu, tiesa

nosprieda

apmierināt AS „NORVIK BANKA" maza apmēra prasību pret /pers. B/ par naudas piedziņu.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu AS „NORVIK BANKA", reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, parādu – pamatparādu 854,95 EUR, līgumiskos procentus 28,03 EUR par laika posmu no 2007. gada 30. marta līdz 2014. gada 19. septembrim, līgumsodu 30,85 EUR, kā arī tiesas izdevumus 141,77 EUR, pavisam kopā 913,83 EUR (deviņi simti trīspadsmit *euro* 83 centi).

Piedzītās summas samaksa veicama AS „NORVIK BANKA", reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, AS „NORVIK BANKA" kontā Nr. LV03LATB0000VIVAKARTE.

Atzīt AS „NORVIK BANKA", reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, likumiskos sešus procentus gadā no piedzītās, bet nesamaksātās pamatparāda summas, ņemot vērā nosacījumu, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot nesamaksātā pamatparāda apmēru.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/ valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 2,30 EUR (divus *euro* 30 centus), kas iemaksājami Tiesu administrācijas kontā Nr. LV51TREL2190458019000, saņēmēja iestāde: Valsts kase; saņēmējs: Tiesu administrācija, reģistrācijas Nr. 90001672316; BIC kods: TRELLV22; iemaksas mērķis: 21499, norādot datus personas vai lietas identificēšanai.

Maksājumu apstiprinošs dokuments sprieduma labprātīgai izpildei daļā par ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu piedziņu valsts labā sprieduma labprātīgas izpildes termiņā iesniedzams Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas kancelejā.

Noteikt /pers. B/, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese L. Leja